

Så förebygger du skadligt bruk i arbetslivet

- en framtidsspaning

Mats Ramstedt, CAN, KI

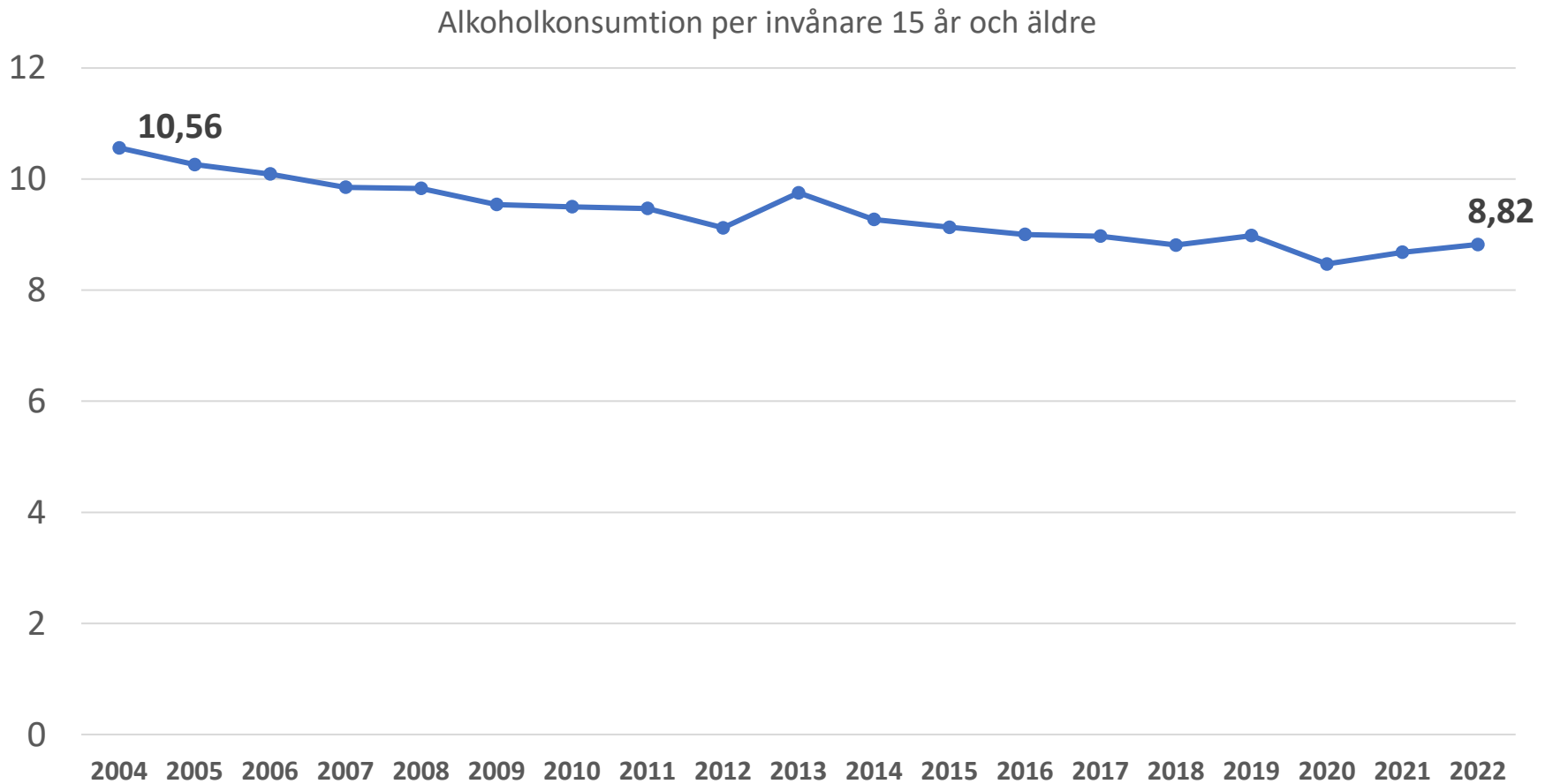
Min framtidsspaning

- Hur kommer skadligt bruk av alkohol i arbetslivet att utvecklas under de närmaste decennierna?
- Hur kommer förutsättningarna för alkoholprevention i arbetslivet att utvecklas?

 Aktuella trender utgör grund för spaning

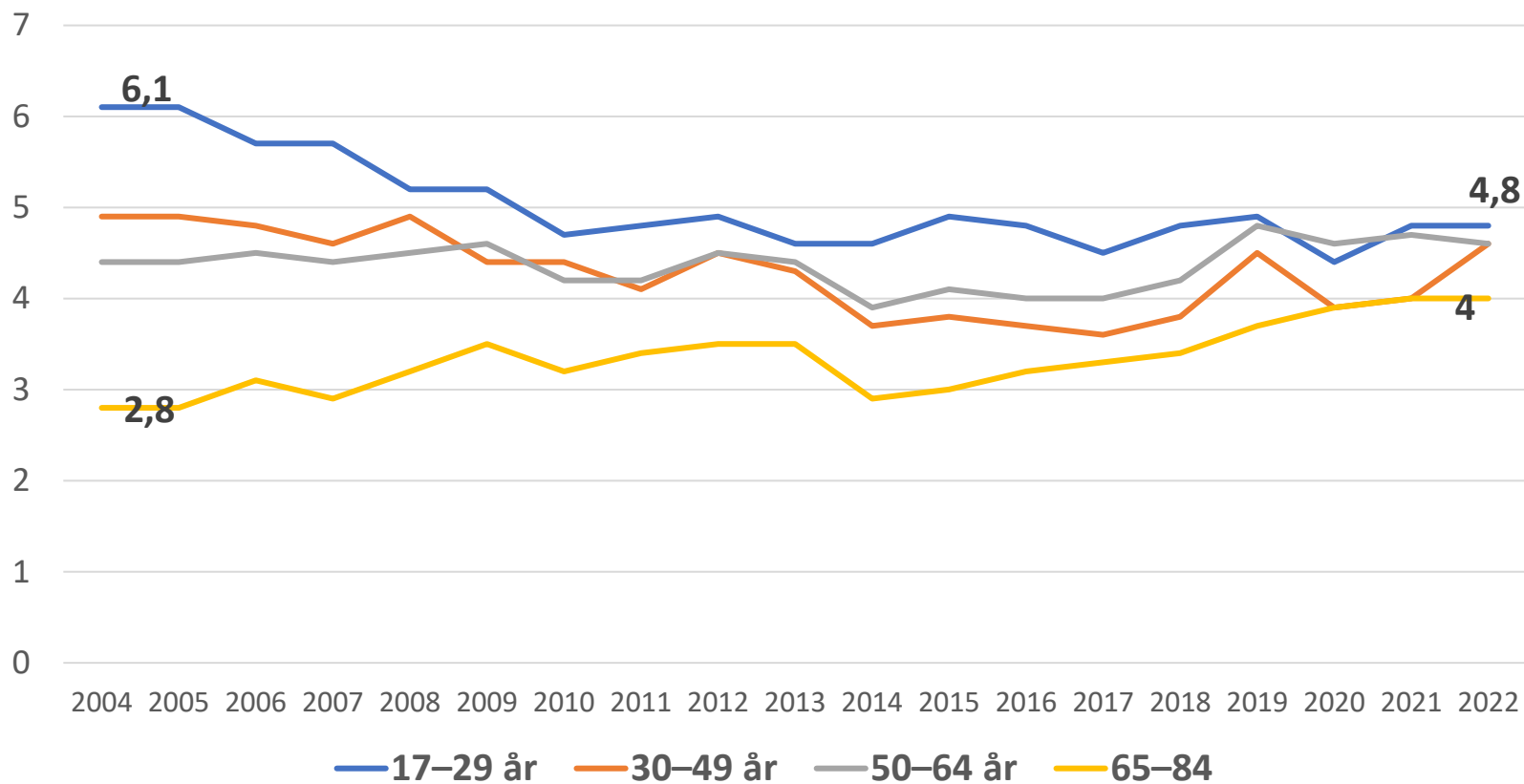
Den totala alkoholkonsumtionen sjunker

Källa: CAN, 2023

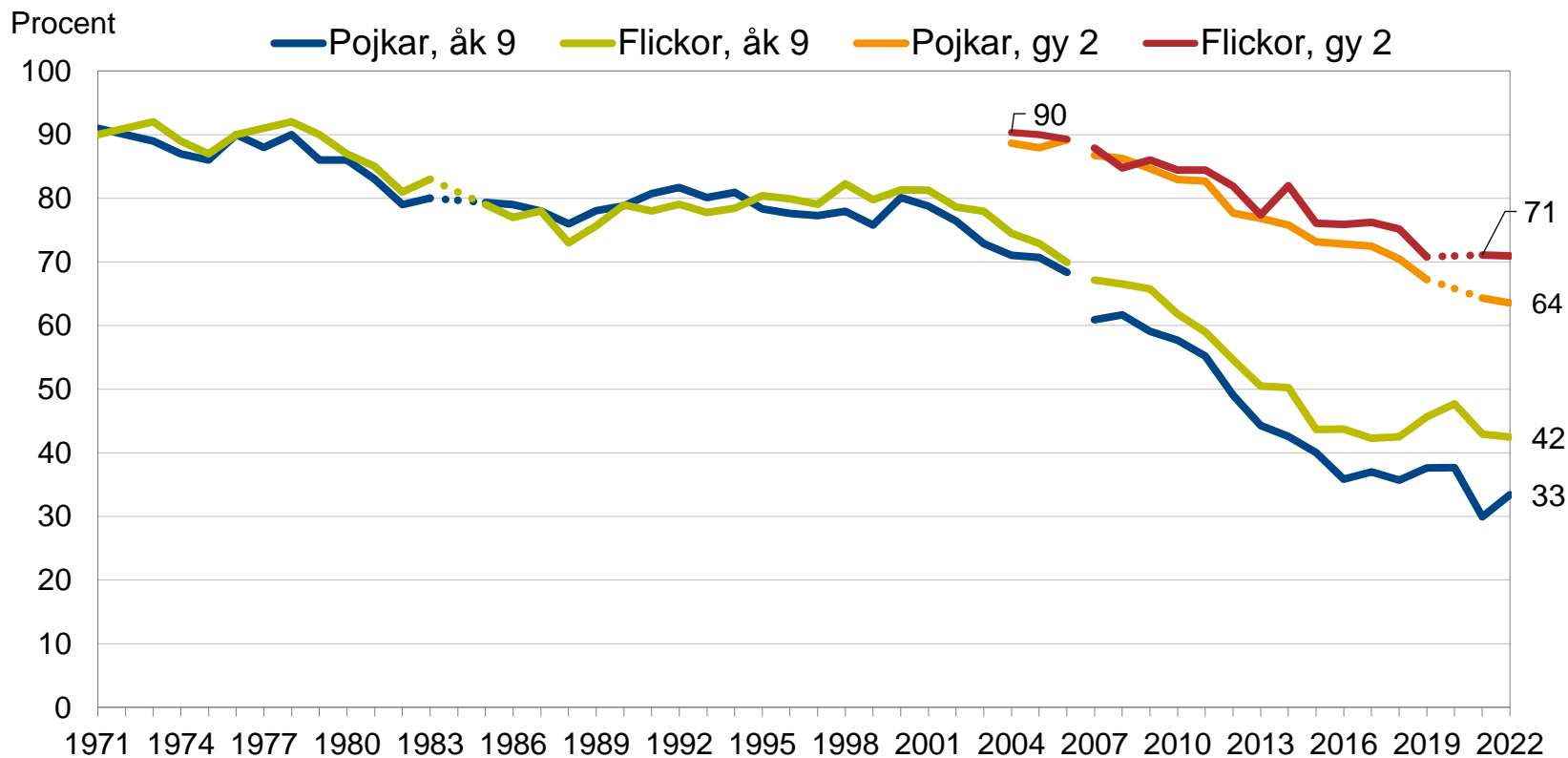

Ned bland unga och upp bland äldre

Källa: CAN, 2023

Ned i 9:an och på Gymnasiet åk 2 Källa CAN, 2023

Minskad acceptans för att dricka i samband med jobbet

- I genomsnitt 28 % ansåg att det var rätt att *bli berusad på en firmafest* 2022 mot 37 % 2010 (Källa: IQ)
 - Kan spegla att inställningen till att dricka på jobbet går mot en mer restriktiv
-

Fler arbetar hemma

- I genomsnitt 37 % arbetade hemma i större eller mindre grad under andra halvåret 2022 och första halvåret 2023
(Källa: SCB, AKU)
 - Ett flertal studier har visat att distansarbete var en riskfaktor för ökad alkoholkonsumtion under pandemin men även innan
(Källa: Nielsen mfl., 2021, Alpers, Skogen, Maeland et.al. 2021)
-

Spaningar

Spaning 1: Minskad alkoholkonsumtionen i samhället minskar skadligt bruk även i arbetslivet

Spaning 2: Mer restriktiv syn på att dricka alkohol på arbetsplatsen minskar skadligt bruk i arbetslivet

Spaning 3: Mer hemarbete ökar risk skadligt bruk i arbetslivet

Hur kommer förutsättningarna för förebyggande arbete att förändras?

- Medvetenhet om risker med alkohol
 - Evidensen för att insatser fungerar
-

Medvetenheten om alkoholens risker har ökat

- Ny forskning visar att även lägre konsumtion utgör risk för ohälsa – t ex cancer
 - Stärkt fokus på anhörigperspektiv
 - Nya mer restriktiva riktlinjer i Sverige och internationellt
-

Kunskap om effekter av prevention

- Ny sammanställning av forskning: Fellbaum, L., Mojzisch, A., Bielefeld, L., Benit, N., & Soellner, R. (2023). The effectiveness of workplace interventions for the prevention of alcohol use: A meta-analysis. *Addiction*.

Slutsats: *Alcohol-related prevention programs conducted in the workplace have a statistically significant and favorable effect on alcohol consumption. Although the overall mean effect is considered to be small, it underlines the effectiveness of workplace interventions targeting a reduction in alcohol use.*

Spaningar

Spaning 1: Ökad medvetenhet om alkoholens risker för den som dricker och för närstående (kollegor) ökar motiv för insatser generellt inklusive på arbetsplatser

Spaning 2: Forskning som visar att prevention i arbetslivet fungerar gynnar förutsättningarna för sådan prevention

Slutsatser spaning

- Mest troligt att skadlig alkoholkonsumtion kommer att minska i arbetslivet
 - Men arbetslivet fortsatt viktig arena för att förebygga alkoholproblem
-

Tack för mig!

